

РОЗСІЯ І КРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 99 (599) ♦ Субота, 29 травня 1993 року ♦ Ціна 15 крб.

Душ із друшляка — хіба не душ?

На черговому засіданні Кабінету міністрів в центрі уваги була межа малозабезпеченості, пенсійні та інші виплати, мінімальний розмір заробітної плати у виробничій та бюджетних сферах. Відповідними постановами межею малозабезпеченості і мінімальною пенсією пропонується вважати 22 тисячі 100 карбованців, хоча пенсія може сягати й 24 тисяч. Тож, принаймні, ще тиждень, доки ці постанови не розгляне Верховна Рада, доведеться миритися з очевидним алогізмом, коли трудові отримуватимуть менше за пенсіонерів чи безробітних. Саме так, оскільки мінімальний розмір заробітної плати у розмірі 6,900 карбованців ми сприйняли, як керів-

ництво до дії, не очікуючи законодавчого акта парламенту.

Ціна ж на споживчому ринку — ті й зовсім не зважають на думку народних депутатів. Кабінет міністрів, сповістив, що невдовзі вони зростуть у 2,7 разів. Але хвилюватися передчасно. Виробничій сфері обіцяно зростання зарплати утричі, а бюджетній — у 2,9 разів. При цьому пари з вуст про чималі штрафні санкції за порушення встановлених розмірів фондів споживання, які на багатьох підприємствах зросли більш як у сто разів проти 1990 року. Як і про те, що місцеві бюджети територій сьогодні нагальною друшляком, через які проїжджають імпортери макарон.

Продюковано в номер

Другий блок пішов у відпустку

27 травня о 13 годині 40 хвилин оперативним персоналом Запорізької АЕС зупинено енергоблок. Причини несправності в роботі системи прискореного розвантаження енергоблоку з'ясували. Нехватки для персоналу і населення немає. Радіаційна обстановка на АЕС і в регіоні залишається без змін. Про це повідомив інформаційний центр станції.

Коли торги недоречні

Міністерство оборони України заборонило Київському винному авіаційному училищу «Юнкерс» передавати через посередників «англійським товариствам по збереженню старовинних літаків «Хоум-стед» останній гвинтовий винищувач ІК-11 авіація 1949 року. За військовий пріоритет такого ж класу приладний завод нещодавно одержав два командирери, два принтери, кольоровий секс-рок, відеоканістеру та відеомініфон, та все ж, як видно, це не виправдовує втрат історичних цінностей.

Реформу здійснено — сусіди обурюються

Завершився візит Президента Киргизстану А. Акаєва до Ташкента, де відбулися його переговори з Президентом Узбекистану І. Карімовим. Сторони обговорювали торгові проблеми, які виникли між двома державами після введення Киргизстаном власної валюти — сома.

Як відомо, що грошову реформу було здійс-

нено без відповідних консультацій з сусідніми державами, а влітку 1992 наслідки негативного позначилися на їхній економіці. Це, в свою чергу, викликало протидію з їхнього боку. Так, наприклад, Президент І. Карімов вивдав розпорядження про припинення постачання газу до Киргизстану.

За словами А. Акаєва, його держава зробиць все можливе для того, щоб швидко розв'язати всі нарізні проблеми.

В компетенції прем'єрів

У двосторонніх відносинах між Литвою і Росією виникло багато нагальних питань, зокрема пов'язаних з постачанням нафти й газу та торговим розрахунками. Про це заявив прем'єр-міністр Литви Шеляячюс. Він також повідомив, що найближчим часом має зустрітись з прем'єром Росії В. Черномірдіном для розв'язання нарізних проблем.

Лише за поточний рік Росія вдвічі скоротила поставку газу в Литву, мотивуючи це затримкою платежів з боку партнера.

У зв'язку з візитом голови кнесету

28 травня Голова Верховної Ради України І. С. Пощо прийняв тимчасового повіреного у справах Держави Ізраїль в Україні Ехуда Ейтана на його прохання.

Обговорено деякі питання розвитку двосторонніх відносин, міжпарламентських контактів, зокрема, у зв'язку з візитом до України голови кнесету Ізраїлю Шеваха Вайса, який має відбутися в червні.

ПРО КИЇВ У ДЕНЬ ЙОГО СВЯТА

Як тебе не любити... Справді, як?

Історик сказав: в стільки разів бачив Київ в інших містах не має ні Софії, сани в містах, але жодного - міста в селі. Пост опівніч: «Ти перлини в Володимирській гроті, у смарагді, опрацьовані перлами».

Психолог раціонально помітив: у цьому місті зникає будь-яка адресованість, у цьому хочеться жити й кохати...

І Київ живе, кохав, мріє... А люди миттєво, страйкують, а як нема за що жити, до й проклято мільйонів. Коли ж надходить свято, він чаджене в пелюстки...

Та, можливо, так було в інших містах?

Наталія ФІЛІПУК.

Колаж Михайла САЧКА.

Десять радків з листа

На мій розсуд, піднесення в економіці розпочається тоді, коли у нас будуть економічна доктрина, реальні стратегія та тактика. А не постійні балачки про складність ситуації, в якій опинилася Україна, та постійне збільшення потратів і відрахувань у різні фонди.

М.КІСІЛЬ.

Старокостянтинівський Хмельницької області.

Суботній репортаж ЯПОНСЬКА УСМІШКА МАШИН

Звичайно, сучасним японським обличчям Першого міжнародного київського автошоу, що проходить у Палаці спорту, назвати не можна: європейських та американських фірм — виробників автомобілів тут також багато, проте за кількістю експонатів, випушканистю форм машин та їх економічністю, а головне, за доступністю для наших очей, зокрема, у зв'язку з візитом до України голови кнесету Ізраїлю Шеваха Вайса, який має відбутися в червні.

(Закінчення на 4-й стор.)
Фот. Олександра КЛИМЕНКА.

Ми, народні депутати України, підтримуємо відкритий лист керівників спілок підприємців, юристів, фермерів та інших громадських об'єднань людей України до Президента, Верховної Ради, всіх партій, рухів, громадських організацій України, представників Президента, керівників підприємств, радоспіл, колегоспів, підприємницьких структур України, опублікований 27 травня цього року в газеті «Голос України».

Ми підняємо думки і занепокоєння, висловлені в цьому листі, погоджуємося, зокрема,

з наступним: дійсно, сьогодні будь-яка комплексна реорганізація виконавчої влади, особливо на незначення засадах, призведе лише до хаосу підведе Україну до нової пошпиги і економічної кризи.

Ми згодні, що опорою Президентенте має бути «професійний, діючий і авторитетний уряд та чітко функціонуюча система місцевих органів виконавчої влади», а не «темне копіло осіб, які аспіруно намагаються

утриматись у лоридорах яд
диз, плюючи на болі і реалі
ні потреби українського наро
ду, прагнучи вистремити своє
отруйне жало в найчужбішій
нера політичного життя Укр
їни — П яконавчу ядаду.

Нам здаються доречними пропозиції щодо розподілу функцій між Верховною Радою, Президентом і Кабінетом міністрів, доречним є запропонований механізм прийняття урядових декретів...

ка повенція авторія листа, збоївання і тривого за с парод, готовність підтрим зусилля суспільних сил, що ступляють за незалежність, нок і демократію.

Згідно, що у цей перелом час народні депутати України мають проявити мудрість і сою розуміння свого положення. Справді, Україне простить жодному із нас чи бездіяльності, що супроводжує інтересам нашого народу.

Закликаємо народних депутатів України предмети до нашого звернення, підтримати у Верховній Раді пропозиції, викладені в листі керівників спілку двох людей України, зокрема пропозицію що до надання уряду додаткових повноважень, із свого боку готові співпрацювати в урядом над виробництвом рішень, що сприяють янгоду України із польового стану.

Народні депутати України:
 Степан ХМАРА,
 Віталій МЕЛЬНИЧУК,
 Катерина ЗАВАДСЬКА,
 Сергій СЕМЕНЕЦЬ.

Молоді політики—за національне примирення

Тема національної згадки звучала постійним рефреном на II конгресі молодих політиків, який відбувся у травні у Києві. На конгресі зібрався молоді представники всіх УРП, Руху, соціал-демократів, Трудового Конгресу, інших організацій та об'єднань України та іноземних країн. Під час роботи цього представницького зібрання молоді політики мали можливість обмінюватися думками з приводу найбільш актуальних проблем нашого суспільного розвитку, дізнатися точки зору колег з різних країн політичного життя країни.

Ть найбільш актуальною темою дискусії у конференції залі та кулуарах була тема досягнення національної злагоди як необхідного чинника розбудови української державності. Цілком слушною в руслі цієї розмови виявилася пропозиція молодих представників Трудового Конгресу України про спорудження пам'ятника національної злагоди, присвяченого всім, хто загинув на території України, — і жертвам сталінського терору, і воїнам Червоної Армії та волякам УПА, які загинули у боях проти німецько-

вашистських загарбників.
Аналогічно за змістом ідеї
була свого часу втілена
життя в Іспанії, де наприкінці
ци диктатури Франко був
споруджений пам'ятник усім
жертвам громадянської війни
1936—1939 років — респуб-
ліканців і франкістів.

Керівництво ТКУ підтрим-
лю цю пропозицію молодих
колег, запропонувавши утво-
рити національний комітет
для проведення цієї акції.
участю широкого загалу гр-
мадськості, представників д-
ржавної влади, інших полі-
тичних партій та диспори.
Було б доцільно провести мі-

народний конкурс на кращий проєкт пам'ятника, відкрити благодійний рахунок, на який робилися б добровільні жертви та внески. І якщо цього дня ветерани Великої Вітчизняної та УПА посадять квіти до такого пам'ятника, то це буде реальним кроком до досягнення нашого бажання миру, спокою та злагоди в Україні.

Ігор ЖДАНОВ,
аспірант юридичного фа-
культету Київського уні-
верситету, учасник II
конгресу молодих політи-

КОМЮНІКЕ

26 травня 1993 року у Києві відбулися переговори між урядовими делегаціями Російської Федерації і України. Рівнянську делегацію очолював заступник Голови Радні Міністрів — Уряду Російської Федерації О. М. Шохін, українську — виконуючий обов'язки першого віце-прем'єр-міністра України В. І. Буткова.

У ході переговорів було обговорено широкіше коло питань економічного співробітництва між обома країнами.

За підсумками переговорів було підписано угоди:
про поради взаємних поставок дорогоцінних металів і алмазів, їх лому

пошуку шляхів розв'язання найактуальніших проблем. «Круглого столу» мають бути запрошені всі лівлі і правлі без жодного обмеження. Підприємство розгорнути його діяльність не тільки в центрі, а й на місцях для розв'язання конкретних проблем. «Круглий стіл» може стати важливим інструментом у вирішенні найважливіших питань державної структури.

По-третє, для стабілізації суспільно-політичної ситуації, реалізації узгоджених рішень було б доцільно створити громадський комітет сприяння національній згоді — максимально широке за складом об'єднання представників політичних партій і рухів, професійних організацій жінок, молоді, творців, представників різних конфесій, діячів культури і мистецтва, всіх, хто зацікавлений в згоді і співпраці.

Ми особливо звертаємося до інтелігенції, незалежно того, яким політичним поглядам її віддають перевагу її представників. Інтелект нації працювати на здоровий глузд, а не розбрат і рожнечу, бо лише за умов цю національного примирення реалізує себе як теоретична жінка.

І тільки в суспільному єднанні, тільки в громадянській згоді України знайде вихід з боюї кризи, а ній перебіс сьогодні. Ми звелинимо зробити перші реальні кроки розлчатн рух до націонаного консенсусу, до солідного демократичного суспільства, яке мвємо створити

- про поставки в 1993 році ювелірних
елмазія;
- про військово-технічні співробітництва

про співробітництво у галузі зв'язу
про принципи співробітництва і умови
взаємодії у галузі транспорту;

Сторони також домовилися підготувати у некороткий строк до підписання угоди про вільну торгівлю. Було досягнуто принципальної домовленості про ціну на поставки природного газу з Російської Федерації в Україну. Обом делегаціям дано вказівки доопрацювати проєкт угоди про державний кредит на результати торгівельно-економічних відносин у 1992 році і умови кредиту на 1993 рік. Сторони домовилися опрацювати питання спільного використання промислових об'єктів, що становлять

Керівник російської делегації О. А. Шохін був прийнятий Президентом України Л. М. Кравчуком і Прем'єр-міністром України Л. Д. Кучмою.

Немає сумніву, що переважно це будуть найбільш політичні партії і рухи, громадських об'єднань і спілок, незалежних розбіжностей у їхніх позиціях щодо держави, а не економічних. Вони ставлять за мету побудувати демократичну Україну. У той же час політичне боротьба є суспільні відношення загострили, а не згладжили, односторонність і нетерпимість у суспільстві протистояння різних соціальних сил набрав загрозливий характер у формі загрозливої конфронтації. Найбільш загрозливою, бо зрозуміло, що розбудова держави і позитивна структурна переорієнтація потребують не конфронтації, а консенсусу. Останні події у Росії вказали, яким крихким і нестійким є суспільство, яке не вміє, навіть якщо конфронтаційне і соціальний стрес встановлюється в економічній, етнонаціональному кризисі.

ТКУ як пертія конструити
ної дії не своєю першою за
зді займалася всі політичні
соціальні сили України легві
здійснити заходи з реаліза
актуальної суспільної потре
громадській злагоди, щоб уник
нути гострої суспільної ко
фронтації, здатної призвез
до національної катастрофи

Ми не маємо наміру запропо-
нувати одразу готові відповіді на
всі найгостріші проблеми на-
шої суверенності. Ми лише пропо-
нуємо створити механізм, який
давав би змогу всім політичним
силам разом шуміти і віднахо-
дити розв'язання проблем. За-
мість руйнівної соціальної, на-
ціональної, міжкопфесійної
взагалі, будь-якої ворожнечі
ми пропонуємо створити умови
злагоди і співпраці.

ше приймають як національного героя, наприклад, в аномію обумовлену політичною поведінкою і взаємодією всіх соціальних систем певними принциповими засадами, спрямованими на зрушення в суспільстві на всіх рівнях існуючих проблем. На нашу погляд, неможливе обговорити такі принципи національного примирення — минуле не повинне робити нас ворогами сьогодні. Минуле не повинне стати перешкодою для нас, а сьогоднішній день — лише доріжкою, часом гірший і трагічний, з якого маємо робити висновки, на повторювати помилок. Але минуле не повинне сьогодні призводити до розриву мішул і ворожоб, чому ми не маємо забувати сьогоднішні проблеми України, не торкуючись всіх нас, не маючи спільної проблеми. І з нею ми

жив роз'являють за рахунок одних на користь інших, аніж ми бажали б солідарного, в розколотого суспільства, в аніж вихід з кризового стану не може шукати разом, врівноважувати інтереси всіх верств населення.

— нас не повинно розділяти майбутнє. Історичний досвід свідчить, що односторонній, нав'язаний суспільству погляд майбутнього є деструктивним. В розмеїття івливних концепцій майбутнього України заслугує не поважливе ставлення має бути відображене в плюралістичній моделі, в відкритості України шлях у XXI століття.

По-друге, потрібно створити мазаніям пошуну національного консенсусу, узгоджену руйнівних суспільних конфліктів. Ми підтримуємо пропозицію партії Справедливості і до «жирного столу», ми пропонуємо зібрати негайно для обговорення проблем національного примирення, і майбутньому зробити його постійно діючою формою пошуку національного консенсусу. У його рамках можуть створитися проблемні комісії, дискусійні групи, проводити конференції з обговорення

**ПАРЛАМЕНТУ УКРАЇНИ,
КА:**

льше тепер людина покладає на себе, бачив як вона має про себе, про сім'ю... Та, арештою, і у нас наблизилася до живої людини, а от справляж політина, вояка тильки-но почитавсясь.

Трудний Конгресс України вийшов як політичну акцію для важкої соціальної роботи для нас головне — Українці народ, і тому ми розпочинаємо з ідеї національного мирення, а не зі складу того кабінету і претензій міністерських портфелі. Просту промовляє темат на звернення.

У постійних комісіях —

Рекомендації є. Чи буде захист?

25—26 травня у Києві тривала робота науково-практичної конференції, присвяченої проблемам соціального захисту населення в умовах реформування економіки України, організованої Комісією Верховної Ради у співтавних соціальної політики та праці Міністерством праці, Федерацією профспілок та Академією наук України.

У роботі конференції взяли участь представники Міжнародної організації праці, представники міжурядових організацій: Верховної Ради Республіки Крим, одеських, київських та Севастопольських міських Рад народних депутатів, бізнес-спільноти професійних асоціацій та інших неурядових організацій. Головною темою конференції було управління за соціальними питань та праці обласних державних адміністрацій.

Серед багатьох проблем на конференції були висвітлені такі положення програми: Нюїццпї соціального забезпечення населення, вивселено низько критичних зауважень і пропозицій і до 21 змісту, особливо щодо впровадження рекомендацій програми. Прийнято розгорнуті рекомендації щодо покращення існуючої системи соціального захисту.

КОМЕНТАР ЧЛЕНА ПОЛІТВИКОНКОМУ ТРУДОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНИ,
АКАДЕМІКА АН УКРАЇНИ КОСТЯНТИНА СИТНИКА:

— Побудувати незалежної України єсоціється а мене зведенням будинку біля півніжжя пукану, що вибухну. До того ж будівельники мають достатній відготову розмовляють різним мови, молитися різним богам. Кому незрозуміло: побудувати такий дім без згоди неможливо. У нас до того ж і проекту немає, якпокроби чимізнюються, а матеріалами ганго, дороги до сусідів розті, та й «чорна кішна» між ними пробігла, а політики зро-

Тому, моли на установочному з'їзді Трудового Конгресу України у виступі А. Садовеню пропонує думку про національне примирення, яона здобує цілковиту підтримку.

Втім, думку що ніколи нех не відійшла. Сама ідея дава лежить на поверхні. Забезпечую політчини — пограються нею знову ниніть... Ті «євразіюлоги» України від «євразіюстичної» реалії, ті, що не розуміють, чому ми «євразіюємо» Україну, одне від одного. Постає запитання: чи дамо? Під навою

Сьогодні всім очевидно: я
гірше — не за нашою спільною
найнепопулярніші. рішення

Отже, треба навчитися слухати і чути, треба домовитися, треба об'єднатися, інакше ми вплетемо в історію свого життя, а вона* сплете його навколо нас.

Хтось каже: зову вони «сиротливі столи», моля про історію думати треба. Так, люди втомилися від політики. Проте свідчать соціологічні опитування: Вони ж показують: най

Трудний Конгресс України
визнав, що політична ситуація в Україні є складною, а не зі складу того набити портфель. Просту промовляє темат на звернення.

ДЕ У КРАЇНІ РІВНІ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про деякі питання проходження сплунд в органах державної виконавчої влади

З метою забезпечення належного функціонування органів державної виконавчої влади в умовах здійснення економічної реформи та на виконання статті 2 Закону України «Про підприємництво» і статті 3 Закону України «Про Президентів Президентів України» постановлюю:

1. Установити, що посадові особи Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, інших центральних органів державної виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій не мають права:

використовувати посадове становище з корисливою метою у власних інтересах чи в інтересах інших осіб;

займатися на порушення аимого законодавства підприємницькою діяльністю безпосередньо чи через посередників або бути повноважними трети осіб у справах державного органу, де посадові особи працюють, та виконувати роботу на умовах сумісництва (крім наукової,

винахідницької та творчої діяльності);

сприяти фізичним і юридичним особам з анорістаними цілями господарство становити у здійсненні ними підприємницької діяльності з метою одержання матеріальних винагород, послуг та пільг;

2. Заборонити посадовим особам Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, інших центральних органів державної виконавчої влади та місцевих державних адміністрацій перебувати на керівних посадах та входить до складу керівних органів компанії, корпорації, асоціації, інших господарських об'єднань, а також підприємств, кооперативів, що займаються підприємницькою діяльністю, господарських товариств тощо.

3. Порушення вимог цього Указу тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
27 травня 1993 року

ТРЕБА ЗНАТИ, ДЕ КОПАТИ

Число підприємств прагне зростати експоненційно. Для цього потрібно одержати інформацію про геологорозвідувальних робіт і ось тут не обійтися без відомостей про корисні копалини. Потрібна така інформація і державним та галузевим органам. Де її взяти?

Сьогодні гість редакції — Костянтин Олександрович СУХОДІЛЬСЬКИЙ — директор Державного інформаційного геологічного фонду України при Державному комітеті України по геології і використанню надр.

— Недавню уряд України постановою про створення фонду розвідки корисних копалин України. Йдеться про організацію саме такої установи.

— Ні, Державний інформаційний геологічний фонд України (Геоінформ) створено ще в 1918 році. А внаслідок провалів в індустрію в галузі. Фонд виконує низку важливих функцій, покладених на Держкомгеології розвідки корисних копалин.

— Про управління в галузі використання і охорони надр України.

— Фондом організація веде свою роботу, що починалася з відбілювання геологічних звітів і з збиранням інформації, що їх отримували від геологічних робіт.

Сьогодні основними функціями фонду є державна реставрація геологічних копіальних робіт та державний айд робіт з геологічного значення надр, ведення державних балансів та каталогів родовищ корисних копалин. Тобто створення едної інформаційної бази щодо використання і функціонування мінерально-сировинного потенціалу держави. Створюємо систему обліку всіх розроблених і нерозроблених родовищ корисних копалин на території України — фонд родовищ.

— Вага установи, певне, — не тільки економічне геологічне.

Так, проводимо всі аналітичні роботи. По всіх експлуатаційних родовищах, а їх — до 10 тисяч, щорічно складаємо баланси розмірів відобутку сировини, її втрати під час розроблен-

ня тощо. Узагальнюємо геолого-економічні дані про структуру відобутку і епоживання, сучасні і перспективні потреби, виробничі і спотівні дані корисних копалин. Оцінюємо значення надр України для визначення пріоритетів розвитку мінерально-сировинної бази.

По суті, Геоінформ — це не лише узагальнює збирання геологічних даних, а й основна ланка галузі.

— Сьогоднішніми, що після прийняття закону про надра геологічна інформація, одержання і оброблення якої пов'язані з величезними витратами, набуває нарізної статусу національного надбання.

— За ринкових умов зростає до фонду, значення, почастина. Чи здатні ви опортуністично?

Цілюючи фонд відбудує близько 10 тисяч фондів, яким надаємо для використання до 20 тисяч матеріалів. За день ми можемо обслужити до сотні організацій, і за ринкових умов це справді мало. Тому плануємо технічне переорієнтування фонду державного типу на сучасні інформаційні центри з комп'ютерними банками даних та потужними системами пошуку.

Це не буде чиста робота, адже саме мінеральна сировина та розвиток гірничодобувної промисловості чимось мірою визначають інші економічні потенціали держави. Послужать їхні роль і у зовнішньополітичних зв'язках.

Розмову зі
Олексієм БРЕУС

Сьогодні не треба нікому доводити, що агропромисловий комплекс є дуже важливим для економіки України. Тут зосереджено більше третини основних виробничих фондів, prawie четверта частина зайнятості у народному господарстві, виробляється близько 40 відсотків валового сусипного продукту та третина національного доходу. На його розвиток в останні роки спрямовувалося близько 40 відсотків загального суму капітальних вкладень.

Проте старий виробничий потенціал виявився недостатнім для аришення сучасних завдань продовольчого забезпечення нації та забезпечення переробної промисловості сировиною. Про розв'язання невідкладних проблем села і йшла мова на засіданні «З'їзду представників колективних сільськогосподарських підприємств України» 26—27 травня в Києві.

На З'їзді виступила Президент України Леоніда Кравчук. Він наголосив на тому, що робота З'їзду має завершитися прийняттям «Дієсного конкретних організаційних, економічних, фінансових пропозицій і рішень». На думку Президента, держава в змозі розробити пакет необхідних документів, які б сприяли поглибленню розвитку села, зоклад на базі існуючої структури відповідальні органи по контролю за їх виконаннями. Агровир сентор має стати державною, держати в змозі розробити пакети необхідних документів, які б сприяли поглибленню розвитку села, зоклад на базі існуючої структури відповідальні органи по контролю за їх виконаннями. Агровир сентор має стати державною, держати в змозі розробити пакети необхідних документів, які б сприяли поглибленню розвитку села, зоклад на базі існуючої структури відповідальні органи по контролю за їх виконаннями.

Торкаючись питання про майбутнє колективних сільськогосподарських підприємств, Президент України підкреслює, що він не підтримує ідею їх ліквідації. На його думку, колективним сільськогосподарським підприємствам немає реальної альтернативи. І це не просто слова — такі явища економічного життя сьогодні.

Одночасно підтримуючи особливі колективні сільськогосподарські підприємства, ми не можемо не сприяти розвитку фермерства, — зауважив Леоніда Кравчук. — В умовах розбудови правової держави це питання політичне, це питання прав людини. Кожен громадянин, а тим більше селянин має право на господарське самовизначення. Тому ми маємо все одностайно підтримувати фермерство. Але не слід забувати й про те, що шлях до реального фермерства, яке матиме повноцінну вагу в нашій державі, лежить через кооперативу, що далекій. Адже сьогодні основні продуктивні сили сільського господарства зосереджені в колективних господарствах, інших підприємствах громадського сектора.

Значна увага у виступі була приділена проблемам приватизації. Щодо її проведення, Президент України зазначив, треба створювати відповідні умови. Потрібно відновити наші сільськогосподарські підприємства громадського сектора до життя в умовах ринку і конкуренції, поставити безперервний набір власних засобів їх приватизації. Щодо цього, як відзначалося у доповіді, та у виступах, дуже зрозуміло, чим розуміється приватизація: як кількістю власності, і це,

без перебільшення, є значним досягненням аграрної науки і практики. Бо проблеми тут більші, ніж в інших галузях народного господарства.

Нещодавно, сказав далі Президент, прийнято Декрет Кабінету Міністрів про особливі ініціативи в агропромисловому комплексі, яким передбачено перетворення державних сільськогосподарських підприємств в колективні, акціонування агросервісів і агропереробних підприємств та продаж їх акцій сільськогосподарським та агропромисловим підприємствам до агропромислових.

На думку Леоніда Кравчука, треба довести, що майно мікрогосподарств підприємств було приватизовано, насамперед, в інтересах їх засновників — колективних сільськогосподарських підприємств, щоб людям дісталися значна частина акцій агропромислових і агропереробних підприємств.

Необхідно також завершити передачу земель у власність колективних сільськогосподарських підприємств згідно з Конституцією і законами між їх членами, щоб селяни справді відчували своє право на утвердження на ці землі.

Суттєвим завданням державного регулювання і підтримки сільського господарства повинна стати податкова система. І в доповіді, і в виступах багато йшлося про податковий прес в селі. І нарікання тут не безсвідомі. Встановлено велику кількість відходів податків та відрахувань, мають місце численні дублювання в оподаткуванні, не завжди належним чином відраховуються механізми звільнення податків.

Самі пропонуємо способи оподаткування, який може сприяти, з одного боку, — постійному надходженню коштів у бюджет, а з другого, — стимулюванню ефективних використання земель.

Бо земля — найбільш цінний об'єкт оподаткування, і в вигляді держав, виходячи з колективного господарства.

Президент підтримав ідею аграріїв щодо скорочення кількості податків і зосередження на одній основній податку на землю. Але все це повинно бути науково обґрунтовано. Потрібно також підтримувати існуючі механізми державної неможливо обійтися без соціального страхування, чорнобильського податку, фінансування шляхом державного господарства, податку до державного інноваційного фонду і деяких інших.

Значне місце у виступі було відведено такому важливому питанню, як інновації підприємств колективних сільськогосподарських підприємств в умовах гострої фінансової кризи. Державна повинна виступити на себе фінансування таких великих програм як меліорації, науково-технічний розвиток наслідництва тощо.

Якщо всі ці проблеми будуть вирішені і селянину буде відведена та роль, яку він відіграє в кожній цивілізованій державі, то Україна матиме достаток.

На закінчення свого виступу Леоніда Кравчук охарактеризував ситуацію, що склалася під час роботи сесії Верховної Ради, звернувшись особисто до проблеми виконавчої влади. Йдеться про те, що вона була скомпанована в одних руках з активною працею. Така поведінка свого часу Верховна Рада і надала уряду, дозволяючи йому видавати декрети з економічних питань.

На думку Президента, уряд правова досить ефективний. Але все ж такі сформувати єдину систему сільської виконавчої влади так не вдалося. Тому що одна справа — концентрація влади в Києві, інша — на нижчому рівні. Для цього потрібно зміцнити всю владу структуру по вертикалі. Скажімо, внести пропозиції, щоб виступили представники Президента до складу уряду. Але для цього треба було б змінити відповідну статтю у Конституції. А це вже справа — Верховної Ради.

Можливо і інших варіантів, якщо було запропоновано. Президентом, Президент очолює Кабінет Міністрів, і таким чином, не виникає потреби змінювати всі структури влади зверху донизу. Президент особливо наголосив, що це не робота за спиною Прем'єр-міністра. І зазначив, що він не виключає змін у владі уряду. Пропонуємо залишити цю структуру як є, і тільки владу змістити під одне крило. В такому разі Верховна Рада приймає закон і рішення, контролює уряд. З іншого боку, уряд виконує ці рішення, контролює уряд. Президент як глава виконавчої влади забезпечує єдину виконавчу політику, дисципліну, порядок і організованість.

Леоніда Кравчук повідомив, що коли йшлося про посаду віце-президента, то він запропонував П. Івану Степановичу підтримати на цю посаду наглядателя Леоніда Кучми. Тобто жодних розмови між керівними групами в Україні не було, всі дії були покладені і нікого нічого не «продавали», ні поліпшили не поліпшили, всі засоби масової інформації.

Надумавши пристрасті, наголосив Президент, які виникли навколо цього питання, не є нічим іншим, як спробою відійти від запропонованої схеми, що сьогодні найбільш реальна, штучно застрягти і знову до неї неперусті.

Кожен повинен взяти свою ному і відповідати у певній якості через Україною. Адже мова йде не про особистості, а про долю, навіть саме існування молодого українського держави.

Інші цілі ставлять перед собою деякі політичні партії, політичні рухи, які реальної справи не мають. Але боротьба виглядає, що вони її мають. І сьогодні тріснула потрібна їм сама для того, щоб «засвідчити» перед народом свою відданість. Але, крім сіла про відданість, підкреслює Леоніда Кравчук, більше за думки, ніж дії. Державі потрібні практичні роботи, потрібні програми виходу з кризи, потрібні реальні рішення.

Віктор ДЕМІДЕНКО,
кор. УРДІНФОРМ.

Новини мнстества

Вл. інф. «ГУ».

...Люди ніколи не по-
ють іншим власних ва-
надто — близьким. Та-
ло і так буде. На жал-
тершають від цього най-
ше ті, хто любить. Як
у «Безталанній» Кар-
Корого, роль якої у спе-
«Чарівниця» Київської

жального театру драми

медіі зворушливо при-
зіграла І. Мазур. На-
точно відтворили хара-
ктер своїх персонажів у пос-
тому Едуардом Митни-
спектаклі заслужений
тест України Б. Л.
(Іван), Т. Камбурова
на) і В. Горянський

Катерина ВОРОНЕНКО
Фото Ігор

Лауреати _____
ПРЕМІЯ НОВА

Першими в Україні
режисерами літературної

міу імені видатного українського поета, уродженця роковградщини, Євгена Іока стали письменники Іерія Шевчук, Василь бан та Наталка Покла. снували премію кафедри райської літератури, фет української філоло роковградського пед

туту та акціонерне
рство «Куб». У чо
залі Інституту голова
рі письменник, докто
логічних наук. про

Григорій Ключек вручить урештам почесні дипломи відповідно 1000, 300 доларів США. Премії суджуватимуть щороку гомий внесок у розвиток української літератури.

Микола ВОЛ

Кіровоград.

наробувала делегація українців
волиці Любимського і Халемського
поводств (Польща), яку очолювали
юменданти підписактери Арнольд
Суперницький та Едвард Мазурек.
Відбулася ділова розмова щодо
координації дій волиці та волиці в
боротбі зі злочинністю, зокрема на
автодорозах. Ознайомилися з роботою
лучної міліції, гості відвідали
парафедеральні ностеп святых Петра і
Павла в Луцьку.

Спільна перевірка пра-
ками військової контрро-
і мініції тільки трьох ки-
де мешкають клієнти «Рад-
терпів» за лімітед, в
24 пакістанських громад
в 11 з яких взагалі не бу-
дних документів. Виявля-
50 «безгосподарних» па-
ських паспортів.

Депутатський запит на сесії обласної Ради не відзняв заявкою цікавості; «Скільки коштів виділено з бюджету на діяльність українсько-американського агроцентру «Тааврія—Айова»? Одна з ініціаторів створення цього підприємства, голова Ради Михайло Кушнеренко скромно ухилився від вичерпної відповіді. А шкода, є надчим помирисувати.

Мовчуном виявився і начальник обліку управління Рудольф Напалков, який ка писемовий запит відмовився давати інформацію. Лише після того, як вдалося об'я- ться без його послуг, Рудольф Германович «роз- кинувся»

Ось ці «секретні» цифри: торгів на потреби «Таврії» — Айлос» витрачає 2 мільйони 160 тисяч карбованців. У тому числі 680 тисяч з обласного бюджету. Як бачимо, керівник області (разом із Міністерством сільськогосподарства і продовольства України, яке «залито» суди півтора мільйона карбованців) опікується агроцентром. Виділені суми порівняно невеликі, хоча не була б збитку у відноому бюджеті. Приховує-ує. Під їхніми причинами.

Задум надиха. Створившись поєх на зразок полігону для «впровадження прогресивних технологій», «технік і устаткування при виробництві, збірники робіт гої та мурашки, і що «забезпечена населення продукатами харчування» (рішення обласного № 162 від 15 листопада 1991 року). Тааринишч в області аде позначі, отже, сам Бог послав аде інженерів щоб промислові роса/зати промислові анрінгати аносі композитних корміа. А що з того аийшло?

Інформув директор агро-
центру Андрій Снігач. Від-
кинуто «загальні місця», як
міч гришки документ. Виділя-
ють головне. За словами ди-
ректора, робота «дозволяла
неочіно перенестися у від-
мінностях і подібностях тех-
нологічних процесів» (їхніх,
американців, і наших), «ви-
робувати десятки сортів і
грядки культур у наших клі-
матичних умовах», злістати
одержаність техніки — спе-
ціалісти «зафіксували тех-
нічні характеристики амери-

ПРИВІТ З АЙОВИ ВІД КОРОВИ,

**або Про нещасливу
долю українсько-
американського
агроцентру на
Херсонщині**

нанської сім'янки «Кінзі-2000». Далі, очікуючи різниці в технології вирощування сої і кукурудзи, автор робить висновок, що, мовляв, техніка «у них» надійніша, в ставлення до насіння — хазяйське. Звідси випливає необхідність «бережливого ставлення до мішечки із насінням» під час їхнього переміщення. Серйозні адрікти!

[illegible]

— Давно займаємося соєю, — смазав він. — У кращі роки отримували вищі врожайі, ніж тепер. І без допомоги американців.

Приємно слухати, тим більше, що попередні дослідження не супроводжувалися ні спеціальною фінансовою підтримкою, ні рекламою, ні візитами керівників області й міністерства з океан, ні формуванням штату перекладачів і лаборантів. Незважаючи на це, невдача пояснюється лише порушенням технології?

Пригадується гасло мину-
лих десятиліть: «Тримайся,
корово, ві штагу Аляска».
Чужу високоуділку корову
ми так і не наздоганяли. Схо-
же, ніякшн спроба «подопі-
ти» її кв власній землі те-
перок шо безсудійна. І не фа-
льшань притрещється паста за-
дніх цюму причина. Важно
не подотисати за групою кри-
гічно настроєних депутатів
обласної Ради, котрі звача-
ють наш традиційні прова-
ли в економіці, впровадженні
передового досвіду а живучо-

сті методи керівництва ко-
лишньої командної системи.
Тоді вистачало майстрів пу-
скати рожеві завіси, хизува-
тися ковалством, сурмити
на весь світ про перспектив-
ні починання, множити папе-
ри і тиражувати заклики. І
на цьому... зупинятися. А те-
пер? Серед численних доку-
ментів, пов'язаних з агро-

центром, — низка прізвищ керівників різного рангу, покликаних реалізувати масштабний намір. Тільки в одній директиві! про мас оглав

«Практические меры», розраховується на конкретну роботу з боку заступників глав держадміністрації області. В'ячеслава Бичкова і Олександра Дідика, завідувача відді-

ду економічних зв'язків адміністрації Альберта Розумного, заступника начальника обласного управління Анатолія Дрегалі, глави райдержадміністрації з Каховки Григорія Медвідя та інших. На превеликий жаль, важко знайти реальні ознаки передбаченого «великомасштабного експерименту по викорис-

танню примісків і. добавок кормів», створення калібру вального заводу потужністю 10 тисяч гонч ч вертимальних елеваторів-автоматів. Продукція не переробляється, в очікуване обладнання, що надійшло зі США до Іллінісського порту, партнери не хочуть німа віддавати, бо припинили співробітництво.

Але, як вважає заступача лабораторії текстурного інституту зрощуваного землеробства Українського аграрної академії Володимир Заверісний, ми не безпорадні. На Херсонщині щороку заготовляється 12-13 тисяч гектарів, а кожен гектар дає вигодотвора масло 1 молочно. Щоправда, переробке устаткування мають лише окремі господарства Білозерського, Генічеського, Запорізького районів. І з сортами зернової нормальні — скажімо, «Вятка-50» успішно конкурує з «любезними»

Американці ж, які пода-
ли допомогу, — багачі-
монополісти. В період, коли
створювався агроцентр, екс-
порт ліній соєвих бобів
збільшився на 5,3 міль-
ярда гоні, а соєвої олії
— на рівні трильйона 645 міль-
ярдів бушелів. Штат آیова
— серце соєвої смуги
країни — вирощує екс-
порту приблизно 3 мілья-
рда гоні і в 1990 році
експортував сільськогоспо-
дарської продукції на 2,96
мільярда доларів. Нині на пів-
ніч монополістам наступають
Аргентина та Бразилія.

ПРОКІ не скорилися допомогти. Офіс Ділової американки, котрі, безсумнісно, турбуються насамперед про свої інтереси, прагнуть мати дешеву робочу силу і обійти законні права на своєму ринку праці. Вони готові безжально перекидати власніні зусилля згідно створити на Херсонщині «супинальні» аграрний оазис Європи», як це було обіцяно в одному з документів, розроблених з наміром обійняти автокофеективну роботу. Чи означає недавнє оголошення про обласну нараду про організацію нових підприємств, які будуть виконувати роботу з участі місцевих зарубіжних партнерів, що сумні уроки «Таврії — Айова» архивовано?

Іван КАЛІНИЧЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Херсонська область.

ПОТОКОВАЯ

Михайлів САЧКА

Господар

У хорі «пальники», для котрих те найважче, не має, то металу ні кіст, почути зважене, під бадьоринів слово — велика радість. Отже, що не всі опустили руки, отже, що живемо, і Україна наша, дасть Бог, житиме, і такі житиме, доні в ній є такі люди, які Федір КРОТІК — керівник волеєвської сільськогосподарської підприємства «Мінігр» і Мелітопольського району, не відкажуть.

— Я ніколи не прошу, — сказав не поспіхом, а розважно Федір Петрович, — я тільки прошу, щоб мені не завжали. У мене є все — і бензин, і солярка. І знаю, де брати. Не руку треба простягати, а заробити грошей і купити. Стільки мінеральних добрива, як нині, вальє господарство ще не мало ніколи, а тут уже двадцять років.

Чим більше розповідав голова, тим частіше мені на верталася думка: «Млинись»

кий район. Він же не десь у Канаді чк Швейцарії, а ось тут, у нашій грешній Україні, серед наших негравдів і великого нехлюйства. А тримається на славу. І не просто зводить кінці з кінцями, а ще й багато чого доброго

загадує на завтра. Чому би-

«НЕ БРІ

лишній інших так не може:
Патріотизму бракує? Уми-
ня?»

— Ще років десять тому,
— поведів далі Федір Пе-
рович, — я задумав збува-
вати ковбасний цех. Бо од-
не дило продавати скровину,
а зовсім інше — продукти
переробки. Тоді один висо-
кий районний керівник «жу-
дро» сказав мені: «Не рад-
жу. Майте руїн з милом...»
Мав нахальник на увазі, ма-
буть, що до рук «прілаїли».
Але якщо усім так думати,
го, взагалі нічого робити не
треба — після, змолотить...
Не послухав сільський не-

ривник керівника районного будувати ковбасний цех. Як у воду динься — ніт цех дає добрий прибуток. До нього «присунули»дісласі звірогосподарство — утнимють норок, завезли куتری. Та не простиш, а якокомособлятих, з короткою шер

ЕХАТИ Л

— Мене ніякі, — каже
доя, — за цих нутріть ль
в'язні під бороду глядять
просьба, аби продав на м
со. А як продає, коли
усього сто сімдесят кола. І
ки що...

Пригадує, за часів не
киї і даних у газетак
захопленням писали про т
саянських катаньків, —
«браки із землі». Ото, мовля
молодець Петро Іванович
Василь Степанович, не гарт
ється за усякими промисл
ми, не «хімічність», а плет
вину, відгодовує худобу.
той похвалений ще біль
пона надринав, а перероб

ки клали до кишені. Во-
грозинки. Серед багатів
інших Федір Кротик був ш-
до цього іншої думки: рі-
ні почвання слухатк слуха-
а робив своє. Ну, наприклад,
«прописав» у сел асфаль-
вий завод, і тепер усі дав-
забули про багнюку.

ЮДЯМ...»

завод, горик реалізувати. Ми
мільйона шукатимемо.
хлібокомбінатів. Ми
хуть хліб, горик коро
дів, навіть райцентр
самого Рівного приїждят
мовляють коро, а яні
дікатес. А воно все «кап
у колосисту скарбницю. Ми
дню! галузі ямає у гос
дарстві, щоб буди збитков
Та й як можна господа
ати собі на збиток?

Голова «во секрету» п
знався, що колосистини
мі делегують йому «до
мові повноважень»
вно «підписі» і нероб: пор

Залишається додатн, що у «Міжгірі» свій швейний цех, в ще споруджують цех м'яких і м'ясо-овочевих консервів. А на закінчення — ще кілька висловів Федора Петровича. «Ніколи, — ка-

же він, — не бреша людя
— і буде все гаразд». І ще
«Хто минулої осені не дос-
яв озимини чи взимку не ви-
віз добрива, таких треба
гнати від землі у три ши-
Врехня, що не було солярні
і комуністично. Це май той хт

У кабінеті Федора Петровича немає портрета «вождя світового пролетаріату на стіні — іконі і українська символіка. Чернугу на більшу у районі, спорудили за один рік, там уже правлять. Залишилися зроби батюшці хату...

Сергія МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент
«Голосу України»
Рівненська область.

Сергій МЕЛЬНИЧУК
власний кореспондент
«Голосу України».

ченська область.

ПРО "КОНСТИТУЦІЙНІСТЬ" ПРОЕКТУ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ

У кінці січня 1993 року на розгляд Комісії Верховної Ради України з розробки проекту нової Конституції України було подано перероблений варіант проекту («за результатами сценарного обговорення»). Таким чином, автори проекту Конституції значили її основу документа, котрий став предметом майбутньої роботи і комісії, і Верховної Ради України.

Ознайомлення з запропонованим текстом проекту Конституції України викликає нагальні роздуми, які й тривають щодо майбутнього української державності. Природно, що оцінка проекту залежить від вибраної точки зору. Тому одразу визначимо позицію, з якої виходимо в оцінці нового проекту Конституції. По-перше, щоб бути діючою, реальною, Конституція за змістом має закріплювати справжній, усталений спільно-економічний, політико-правовий, ідейно-моральний основи життя суспільства, що склалося, відображає історичні й культурні традиції, менталітет народу. Без цього вона перетвориться на добрі побажання, котрі просто не здійснюються. По-друге, Конституція у сутності має бути реальною, розрахованою на реалізу перспективу Основним Законом держави, на атому, як на фундаменті, збудується і розвиватиметься вся правова система. А це означає, жодна з її складових частин не повинна бути такою, що неможливо розвинути законодавства протилежно багатьом рокам, яка відображає б мимовільно зміня різних сторін суспільного життя. Та здійснити суперечливі вимоги (співісності і розвитку) вдається лише за умови, при Конституція, залишаючись реальною за змістом, разом з тим орієнтується на основні тенденції суспільного розвитку, враховуючи його закономірності.

Цієї точки зору (котра за нашим трактуванням, поділяє багато хто) проект нової Конституції неприйнятний як основа демократичного правопорядку. Головна вада пропонуваної Конституції у сутності полягає в неспівісності її концепції. Її основних засад. Як можна вважати реальною таку Конституцію, де не визначено соціально-правові та ідейно-моральні основи життя суспільства? Як можна бути певним, що Конституція визначенням формули статті 9 проекту Конституції, згідно з якою цією основою названо «засади політичного, економічного та ідеологічного розбудівлі і розвитку України», в тому числі різноманітним правом вла, користованню, ворожнечі, насильства, взагалі будь-якої антилюдської, з чим ми зіштовхуємося в житті повсюди? Але ж, на цих засадах теж ґрунтуватиметься суспільне життя, і автори проекту готові звести їх у конституційний принцип!

У статті 6 проекту проголошеної принципи «верховенства права» і «бутовини на нічому Конституції». Отже, автори розрізняють право як ідею і законодавство, куди внаслідок перш за все Основний Закон держави. Але тоді дав відповіді на запитання: про що ж це «верховенство права»? Чи це право закладене в основу Конституції? Якщо це право народу України, то він складається з різних людей та їх об'єднань, в тому числі й таких, що мають інтереси, які виключають один одного. Зрозуміло, що у закон зводиться перш за все інтереси тих, у чийх руках опиниться законодавча влада. Да гарантія, що не завжди будуть інтереси більшості

населення України? Ажме для перетворення в реальність воля більшості мало проголосила український народ єдиним джерелом державної влади і самоврядування; потрібний такий державно-правовий механізм, котрий справді був би владі народу. А що пропонує автор нового проекту Конституції? Влада народу (народова влада) здійснюється на основі Конституції України. Конституцію затверджують Національні збори, вона ж вносить до неї зміни і доповнення як сказано у статті 110 проекту, «а наступним їх затвердженням всеукраїнським референдумом».

Не кажучи про те, що народ таким чином ставить перед здійсненням фактом, подібна процедура зміни конституції взагалі неможлива. Щодолі, то бльше. До запропонованої Конституції, а з'ясується, взагалі не можна (навіть як здійснення народної ініціативи) внести зміни й доповнення, якщо вони «... мають на меті (— Акт.) зміну конституційного ладу, обмеження закріплених Конституцією форм власності і скасування (3 — Акт.) прав людини» (стаття 231 проекту Конституції). Ажме навіщо? Чому Конституція не може бути «конституційний лад» закріплює існує нової Конституції? Робиться обмеження, може, допустимі — в більш короткій редакції — щодо Верховної Ради (Національних зборів) України, яка виступає «як ініціатору народу в рамках Конституції України». Але побиравши народ України права на самоопреділення, в тому числі а будь-якого зі зазначених питань, — це понаймше знавдо зміняний напрям творців проекту Конституції. Яка ж тут ація ладу? «Влада народу!»

Втім, і це не все. Система державної влади в суспільстві, що склалося, штучно розвивається на власне державну влади і місце самоврядування (таким чином держава влада частини відбирається у народу України). Хоч суспільна наука досі не має задовільного вирішення цього питання, а практика, яка складається в Україні, дає бльше негативного, ніж позитивного досвіду, у проекту нової Конституції робиться спроба назвати штучну конструкцію влади суспільства, звести зовсім не відомі народові форми організації самоврядування, які є територіальні одиниці промислових, сільськогосподарських, міських і районів» (стаття 206). Можна собі уявити, яке «самоврядування» таких колективів в умовах бюрократичної держави ми матимемо, якщо навіть будемо колективним підприємств, які природно склалися, формально бльше визначилися, дуже і дуже неспроможні давати кроки до саморганізації та реальному самоврядуванню? Схоже, що конституційну новачку жде час «реальному розбудівлі та розвитку», що свого часу набридає багату галузь. 6 в них щось спільне...

Коли вже шукати нові форми реалізації народовадла, то з бду-іно, май розіслюється починати з Конституції, сім б було бажано почати з конституційного узагальнення, а не наїзвувати сумнівні ідеї «стор»... І, наперші, по розгляну «по вертикалі» державну влада нова Конституції розчилює це ж «по горизонтальному» протополу, ініціативу поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову. Це розчленування закріплює у статті 102 проекту, яка надає право Національним зборам

вирішувати будь-які питання державного життя, крім тих, що віднесені згідно з конституцією до відання Президента й уряду України, інших державних органів. На думку авторів, поділ властей повинен, мабуть, забезпечити взаємне стримування і протидію різним властям і, таким чином, загальній балансу влади, протидію ї утворенню тією ж іншою структурою. Але, не кажучи вже про те, що заведення поділу влади в принцип суперечить самій сутності поділу влади, здійсненню якої передбачає реалізацію єдиної державної волі, автори проекту, схоже, не бачать різниці між поділом влади і відносною самостійністю здійснення законодавчої, виконавчої та судової функцій державної влади, що далеко не одна й те саме. Чим загрозить абсолютізація поділу влади, добре видно на прикладі політичної боротьби а європейській Росії. З моїх чималою, та автор проекту Конституції не особливо прихильний уявленню теандліи, характерні перш за все для виконавчої функції влади, особливо персоніфіковані в посаді Президента за умов продовження кризи, котрою орієнтований в формулюванні «президентської республіки».

Що означає утвердження повноваження Президента як глави виконавчої влади в роля протидії повноваженням Верховної Ради як законодавчої влади? Це означає, що законодавчі протидії його виконання, що закріплюється можливість заперечення закону, хот б яким «погана» чи «хорошим» він був. Ажме Ажме, по суті не про протиставлення особистостей, повелі чи органів, а про протиставлення функцій цих органів. Конкретним виразом цього а передбачає статтею 135 проекту право «вето» Президента, за який він може повернути прийнятий закон а протиставлення функцій цих органів. Конкретним виразом цього а передбачає статтею 135 проекту право «вето» Президента, за який він може повернути прийнятий закон а протиставлення функцій цих органів, фактично не прийняти (хоча б і тимчасово) закон до виконання. Якщо вже в Конституції протополується верховенство закону, отже, закон повинен бути стримуванним, чим на початку мого знаволі в здійсненні перш за все виконавчої, але також і судової функції влади.

Що стосується самого законодавчого органу, то його стримування, контроль над ним мають здійснюватися з боку державної державної влади, тобто народу, а не з боку виконавчої чи застосування закону держорганами.

На нашу думку, логічно послідовно в цьому напрямі є подальша самоорганізація народу України, особливо через організацію наймасовіших представницьких органів — Рад народних депутатів у формі З'їзду Рад. Такий орган уже був історично народних держав на зорі Радянської влади, хоч і діяв в інших умовах. На наш погляд, саме З'їзд Рад (а не З'їзд народних депутатів, як у Росії) може стати одним з найважливіших представницьким органом, котрий буде у змозі відвернути «відхилення» законодавчої волі інтересів більшості на користь чийсь особливих інтересів, його сприйм «легальним» підміняти одні інтереси іншими лат бильше.

Такий орган, на нашу думку, може бути передбачений тільки для вирішення питань: 1) про затвердження Конституції і зміну її основних положень; 2) про вибори Президента і затвердження принципів його повноважень; 3) про обрання Конституційного суду; 4) про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України; 5) про затвердження пер-

спективних програм соціально-економічного і політичного розвитку України; 6) про вступ України в союзи, блоки тощо; 7) в інших надзвичайних випадках.

Цей перелік питань, що становить виключну компетенцію З'їзду Рад України, цілком зрозуміло характеризує його як гаранта справжньої єдності державної влади, практичного демократизму цієї влади, її стабільності й реального суверенітету. Разом з тим З'їзд Рад стає тією політико-правовою формою, а допомогою якої можуть бути компенсовані істотні недоліки традиційного парламентаризму як такої повноважності форм представництва, як З'їзд народних депутатів у Росії. Залиши З'їздом Рад зберігається статус Рад на рівні народних депутатів усіх рівнів як політичної основи держави, на якій можуть бути заведені, без ризику виходу а-нід контролю народу, законодавча влада — професійна й нетериторіальна парламентарна влада, а виконавча влада на чолі з Президентом і, наперші, судова влада а ісправді нааляжним Конституційним судом. Навпаки, без такої політичної основи державний устрій, що вітлюк у собі принцип поділу влади, містити у собі загрозю його арунування наслідком конкуренції самостійних гілок влади. Досвід ряду країн СНД досить наочно свідчить про це.

6 й інші аргументи на користь заснування такого З'їзду Рад.

І останнє. Суперечливість і непослідовність авторів проекту нової Конституції, їх прагнення штучно перенести закінді політико-юрдичні функції на національній ґрунт відрізняють перебіжний характер сотоціальної України, несталість і суперечливість внішнього етапу її розвитку. У такій ситуації, до того ж за відсутності офіційно прийнятої концепції реформування правової системи, марно намагатися налягати «ідеальну» Конституцію, котра відповідала б усім вимогам до такого документа. Тому й запропонований варіант, якщо його буде прийнято, через кілька років перетвориться на щось схоже до нинішньої Конституції України.

Ми згодні з тим, що вважає, що в найближчі одне-два десятиліття Україна повинна формуватися як народно-демократична республіка, де утверджується верховенство закону в інтересах більшості трудового народу. На перехідний період становлення такої республіки, на нашу думку, доцільніше було б прийняти Основний Закон, або Конституційний Закон (але не Конституцію), зв'язки до якого розділи: 1) про повновадла народу; 2) деклараторно про основні права й обов'язки громадян України; 3) виборчі системи; 4) державний устрій; 5) положення про порядок зміни Основного (або Конституційного) Закону.

Що ж стосується проекту нової Конституції України, то чи не краще було б формувати нову правову систему з групи для його розробки, яка, ретельно визнаючи не тільки світовий досвід, а й практику реалізації окремих конституційних форм і принципів в Україні, підготувала б із визначенням широким консультування громадськості груповий проект?

Олександр МОРОЗ,
народний депутат України
Іван МІСЕНКО,
народний депутат України
Олександр ЮШИК,
юрмст

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО АУДИТОРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Цей Закон визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю, а також захисту інтересів власника.

РОЗДІЛ I
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Закону

Положення цього Закону діють на території України і поширюються на виконавчі органи суб'єктів незалежного від форми власності та видів діяльності, органи державної виконавчої влади.

Стаття 2. Законодавство про аудиторську діяльність

Аудиторська діяльність регулюється цим Законом, а також законами, актами законодавчих органів України. У випадках якщо міжнародним договором, а іншому береться участь Україна, встановлено інші умови здійснення аудиторської діяльності, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 3. Аудиторська діяльність

Аудиторська діяльність включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, у тому числі виконавчих аудиторських перевіроч (аудит) та надання інших аудиторських послуг.

Аудиторські послуги можуть надаватися як юридичними аудиторськими перевіроч (аудит) та пов'язані з ними експертні, консультативні та інші види бухгалтерської обліку, в тому числі оподаткування, вилізу фінансово-господарської діяльності та інших видів економіко-правового за забезпечення підприємств діяльності фізичних та юридичних осіб.

Прибутки (доходи) від аудиторської діяльності оподатковуються згідно з чинним законодавством.

Стаття 4. Аудит

Аудит — це перевірка бухгалтерської звітності, первинних документів та інших інформацій щодо фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству та встановлення нормативних вимог.

Аудит здійснюється незалежними особами (аудиторами), аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення.

Аудит може проводитися з ініціативи господарюючого суб'єкта, а також у випадках, передбачених чинним законодавством (обов'язковий аудит).

Затвердження на проведення аудиту здійснюється на соборній збірці товару (продукції, по слуг).

Стаття 5. Аудитор (Аудиторська фірма)

Аудитор — це особа, яка має кваліфікаційний сертифікат про право на заняття аудиторською діяльністю на території України.

Аудитор має право займатися аудиторською діяльністю індивідуально, — створювати аудиторську фірму, об'єднуватися з іншими аудиторами в спілку з дотриманням вимог цього Закону та інших законів України.

Для здійснення аудиторської діяльності одноособово аудитор повинен мати підставний чинний сертифікат отримати ліцензію.

Аудитор забороняється безпосередньо займатися торговельно, посередницькою та виробничою діяльністю, що не виключає їх пра

ва отримувати дивіденди: від акцій та доходи від інших корпоративних прав.

Аудитором не може бути особа, яка має судимість за кримінальними злочинами.

Стаття 6. Аудиторська фірма

Аудиторська фірма — це організація, яка має ліцензію на право здійснення аудиторської діяльності на території України і займається виключно наданням аудиторських послуг.

Аудиторські фірми можуть створюватися на основі будь-яких форм власності. Загальний розмір численності засновників (учасників, акціонерів) аудиторської фірми, які не є аудиторами, у статутному фонді не може перевищувати 30 осіб.

Аудиторській фірмі дозволяється здійснювати аудиторську діяльність лише за умови, якщо у ній працює не менше двох аудиторів.

Первісним аудиторською фірмою може бути тільки аудитор.

Стаття 7. Аудиторський висновок та інші офіційні документи

Аудиторський висновок — це офіційний документ, засвідчений підписом та печаткою аудитора (аудиторської фірми), який складається в установленому порядку за наслідками проведення аудиту. Він містить висновок стосовно достовірності звітності, повноти і відповідності чинному законодавству та встановленням нормативних вимог бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності.

Аудиторські послуги у вигляді консультацій можуть надаватися усно або письмово з оформленим довідком та інших офіційних документів. Аудиторські послуги у вигляді експертних оцінок оформляються як експертний висновок в актом.

Аудиторський висновок аудиторської фірми надається при офіційному його поданні установі, організації або господарському суб'єкту України підлягає поверненню до аудиторської фірми, якщо інше не встановлено міжнародним договором.

Стаття 8. Публікація бухгалтерської звітності

Публікація бухгалтерської звітності складається із аудиторського висновку, балансу та інших офіційних документів.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

Аудиторський висновок, баланс та інші офіційні документи публікуються в пресі, в тому числі в спеціальних виданнях.

торського висновку, балансу, звітності про прибутки і збитки, інших звітностей в межах відомостей, які не становлять комерційної таємниці і визначеної законодавством для надання користувачам та публікації.

Аудиторський висновок про достовірність, повноту і відповідність чинному законодавству та встановленим нормативам балансу та інших форм публічного бухгалтерського звітності повинен ґрунтуватися на аналізі достатнього обсягу інформації щодо наслідків фінансово-господарської діяльності, в тому числі на вивченні бухгалтерської звітності і документів, які становлять комерційну таємницю і не підлягають публікації.

Викриття бухгалтерської звітності, що становить комерційну таємницю, для проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг, які становлять комерційну таємницю, не становлять комерційної таємниці.

Стаття 9. Користувачі бухгалтерської звітності

Користувачами бухгалтерської звітності можуть бути уповноважені на підставі законів України представники органів державної влади, юридичні та фізичні особи, зазначені в наслідках звітності, засновники господарюючого суб'єкта, кредитори, інвестори та інші особи, які відповідно до чинного законодавства мають право отримання інформації, що міститься в бухгалтерській звітності.

Користувачі бухгалтерської звітності мають право виступати замовниками на проведення аудиту та вчинення інших аудиторських послуг, а також надавати аудиторським перевірочам в межах повноважень, наданих законодавством, установчим документам аудиторської фірми.

Стаття 10. Обов'язок проведення аудиту

Проведення аудиту є обов'язком для:

1) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

2) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

3) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

4) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

5) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

6) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

7) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

8) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

9) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

10) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

11) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

12) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

13) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

14) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

15) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

16) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

17) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

18) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

19) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

20) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

21) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

22) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

23) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

24) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

25) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

26) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

27) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

28) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

29) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

30) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

31) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

32) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

33) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

34) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

35) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

36) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

37) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

38) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

39) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

40) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

41) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

42) підприємств, достовірності звітності річного балансу і звітності комерційних банків, фондів, фірм, кооперативів, товариств та інших господарюючих суб'єктів.

Сертифікація (визначення кваліфікаційної придатності) аудиторської діяльності здійснюється Аудиторською палатою України. Право на отримання сертифіката на заняття аудиторською діяльністю в Україні, які здобули вищу освіту, певні знання з питань аудиту та досвід роботи на певних посадах, років підготовки на посадах аудитора, ревізора, бухгалтера, юриста, фінансиста або економіста. На наявність певних знань з питань аудиту визначається шляхом проведення відповідної іспиту.

Особа, яка не склала іспиту, має право подати заявку на склади іспиту через рік після прийняття рішення Аудиторською палатою України.

Термін чинності сертифікату не може перевищувати п'яти років.

Члени Аудиторської палати України підлягають сертифікації за дотриманням вимог цього Закону, за винятком складання іспиту.

Стаття 13. Ліцензування аудиторської діяльності

Ліцензія (дозвіл) на заняття аудиторською діяльністю надається Аудиторською палатою України окремих видів аудиторських фірм, з дотриманням вимог цього Закону та інших законів України.

Право на отримання ліцензії надається до Аудиторської палати України після державної реєстрації аудиторської фірми або суб'єкта підприємницької діяльності.

За вилучення ліцензії стягуються адміністративні мінімальні збори за заробітних плат, яка спрямовується до державного бюджету.

Термін чинності ліцензії не може перевищувати п'яти років.

РОЗДІЛ III
АУДИТОРСЬКА ПАЛАТА

Стаття 14. Повноваження Аудиторської палати України

Повноваження Аудиторської палати України визначаються цим Законом та Статутом Аудиторської палати України.

Статут Аудиторської палати України підлягає затвердженню двома третинами голосів від загальної кількості членів палати.

Аудиторська палата України здійснює сертифікацію і ліцензування суб'єктів, що мають намір займатися аудиторською діяльністю в Україні, проведення підготовки аудиторів, норми і стандартів аудиту, веде Реєстр аудиторських фірм та аудиторів, які надають аудиторські послуги.

Затвердження норм і стандартів аудиту є виключним правом Аудиторської палати України. Затвердження норм і стандартів аудиту є виключним правом Аудиторської палати України.

Стаття 15. Створення Аудиторської палати України

Аудиторська палата України створюється як функцій органу на засадах самоврядування.

Аудиторська палата України є юридичною особою, веде відповідний облік та звітність.

Аудиторська палата України складається з п'яти осіб.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛОЦЬ

м. Київ
22 квітня 1993 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про порядок введення в дію Закону України «Про аудиторську діяльність»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про аудиторську діяльність» з моменту опублікування.

2. Проведення законодавства України у відповідності із Законом України «Про аудиторську діяльність» чинні акти законодавства України застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністра України:

— до 1 серпня 1993 року подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до Закону України «Про аудиторську діяльність»;

— до 1 серпня 1993 року привести в повну силу Закон України «Про аудиторську діяльність»;

— забезпечити перегляд і скасування нормативних актів, що суперечать цьому Закону;

— до 1 червня 1993 року подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону про бухгалтерський облік та аудиту;

— розглянути питання про можливість створення у складі Інституту підготовки спеціалістів статистик та ринку Національного банку України;

4. Національному банку України, Міністерству фінансів України, Головному державному інспекції України, Міністерству статистики України, Міністерству юстиції України, Службі аудиторів України до 1 червня 1993 року забезпечити виконання цього Закону, відповідний представники до складу Аудиторської палати України.

терству фінансів України, Головному державному інспекції України, Міністерству статистики України, Міністерству юстиції України, Службі аудиторів України до 1 червня 1993 року забезпечити виконання цього Закону, відповідний представники до складу Аудиторської палати України.

5. Здійснення організаційних заходів щодо створення Аудиторської палати України покласти на Міністерство статистики України та Службу аудиторів України (за П. Зодю).

6. Аудиторські та аудиторськими фірмами привести свої установчі документи у відповідність із цим Законом до 31 грудня 1993 року.

7. Здійснення проведення аудиту відповідно до пункту 1 статті 10 Закону запровадити в повному обсязі за наслідками фінансово-господарської діяльності 1994 року.

8. Положення статті 13 Закону «Про аудиторську діяльність» щодо порядку ліцензування аудиторської діяльності застосовуються до прийняття законодавчого акту про ліцензування.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛОЦЬ

м. Київ
22 квітня 1993 року

ЗАКОН УКРАЇНИ **ПРО АУДИТОРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ**

Президент
Л. Н.
м. Київ

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО СТАНДАРТИЗАЦІЮ ТА СЕРТИФІКАЦІЮ

Цей Декрет визначає правові та економічні основи систем стандартизації та сертифікації, становить організаційні форми їх функціонування на території України.

Розділ 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Сфера дії Декрету

Для Декрету поширюється на підприємства, установи і організації незалежно від форм власності та аудів діяльності, що діють в території України, а також на громадян суб'єкти підприємницької діяльності.

Стаття 2. Державна система стандартизації

1. Державна система стандартизації в Україні визначає мету і призначення управління, форми та загальні організаційно-технічні правила виконання всіх видів робіт із стандартизації.

2. Державна система стандартизації спрямована на забезпечення реалізації єдиної технічної політики в сфері стандартизації, метрології та сертифікації.

Захисту інтересів споживачів і держави в питанні безпеки продукції (процесів, технологій і послуг) для життя, здоров'я та майна громадян, охорони навколишнього природного середовища; взаємозацінності та сумісності продукції, її уніфікації.

Якості продукції відповідно до розвитку науки і техніки, потреб населення і національного господарства, економії всіх видів ресурсів, поліпшення техніко-економічних показників виробництва.

Безпечну народногосподарських об'єктів з урахуванням ризику виникнення природних і техногенних катастроф та інших надзвичайних ситуацій; створення нормативної бази функціонування систем стандартизації та сертифікації продукції;

оборонотехнічної та мобілізаційної готовності виробів. Державну систему стандартизації та сертифікації продукції;

Стаття 3. Основні призначення систем стандартизації

Основними принципами урядування рівня розвитку науки і техніки, екологічних вимог, економічної доцільності і ефективності виробництва для виготовлення, комерції та безпеки для споживачів і держави в цілому; захисту в споживачів і держави, регіональним, а у разі необхідності з національними стандартами інших країн.

Забезпечення відповідності вимог нормативних документів актам законодавства; участь у розробці нормативних документів усіх зацікавлених сторін (розробників, виготовників, споживачів, органів державної виконавчої влади тощо); взаємозв'язок і узгодженість нормативних документів усіх рівнів;

використання нормативних документів для сертифікації продукції;

відкритість інформації про діючі стандарти і програми

*Нідаль — як правило, продукція.

робіт із стандартизації з урахуванням вимог чинного законодавства.

Розділ II.

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ІЗ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА ВИМОГИ ДО НИХ

Стаття 4. Категорії нормативних документів із стандартизації

1. Нормативні документи із стандартизації поділяються на:

державні стандарти України;

галузеві стандарти; стандарти науково-технічних та інженерних товариств і спілок;

технічні умови; стандарти підприємств.

До державних стандартів України належать: стандарти, які є обов'язковими, і стандарти будівельних норм і правила, а також державні класифікатори техніко-економічних та соціальних інформацій. Порядок розроблення і застосування державних класифікаторів узагальнюється Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації.

2. Міжнародні, регіональні та національні стандарти інших країн застосовуються в Україні відповідно до П міжнародних договорів.

Як державні стандарти України використовуються також міждержавні стандарти, передбачені Угодою про проведення поголої політики в сфері стандартизації, метрології та сертифікації, підписаною у м. Мінську 13 березня 1992 року (надалі — міждержавні стандарти).

Республіканські стандарти Української РСР (РСТ УРСР) застосовуються як державні до їх заміни чи скасування.

Правила застосування стандартів, передбачені цією статтею, на території України встановлює Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації.

Стаття 5. Державні стандарти України

1. Державні стандарти України розробляються як:

організаційно-методичні та загальноінформаційні об'єкти, а саме: організації проведення робіт із стандартизації, науково-технічна термінологія, класифікація і кодування техніко-економічної та соціальної інформації, технічна документація, інформаційна технологія, організація робіт з метрології, достовірні довготривалі дані про властивості матеріалів і речовин;

заходи загальногосподарського застосування (підприємств, інструмент, деталі кріплення тощо);

засоби захисту населення від техногенних об'єктів державного значення (балістико-фінансова система, транспорт, зв'язок, енергетика, охорона навколишнього природного середовища, оборона тощо);

продукцію мітталузового призначення (засоби для населення та народного господарства, методи виробництва).

2. Державні стандарти України містять обов'язкові та рекомендаційні вимоги.

До обов'язкових належать: вимоги, що забезпечують

безпеку продукції для життя, здоров'я і майна громадян, її сумісність і взаємозацінність, охорону навколишнього природного середовища і вимоги до методів виробництва цих показників; вимоги техніки безпеки і гігієни праці з посилаюся на відповідні санітарні норми і правила;

метрологічні норми, правила, вимоги та положення, що забезпечують достовірність і єдність вимірювань; положення, що забезпечують технічну єдність під час розроблення, виготовлення, експлуатації (застосування) продукції.

3. Обов'язкові вимоги державних стандартів підлягають безумовному виконанню органами державної виконавчої влади, всіма підприємствами, їх об'єднаннями, установами, організаціями та громадянами — суб'єктами підприємницької діяльності на діяльність яких поширюється дія стандартів.

Рекомендовані вимоги державних стандартів України підлягають безумовному виконанню, якщо:

це передбачено чинними актами законодавства; якщо вимоги включено до договорів на розроблення, виготовлення та поставку продукції;

застосовані (постачальником) продукції зроблено заяву про відповідність продукції цим стандартам.

Державні стандарти України застосовуються Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації, а державні стандарти в галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів — Міністерством України у справах будівництва і архітектури.

Державні стандарти України підлягають державній реєстрації в Державному комітеті України по стандартизації, метрології та сертифікації і публікуються українською мовою з автентичним текстом російською мовою.

5. Майнова частина авторських прав на державні стандарти України належить державі незалежно від джерела фінансування їх розроблення.

Стаття 6. Галузеві стандарти

1. Галузеві стандарти розробляються на продукцію за якою неможливо забезпечити рівень якості України чи у разі необхідності встановлення вимог, які перевищують або доповнюють вимоги державних стандартів.

Обов'язкові вимоги галузевих стандартів підлягають безумовному виконанню підприємствами, установами і організаціями, що входять до сфери управління органу, який їх затвердив.

2. Стандарти науково-технічної та інженерної діяльності є обов'язковими в окремій галузі знань чи сфері професійних інтересів. Ці стандарти можуть використовуватися як рекомендаційної згоди користувачів.

3. Стандарти, зазначені в пунктах 1 і 2 цієї статті, не повинні суперечити обов'язковим вимогам державних

стандартів України і підлягають державній реєстрації в Державному комітеті України по стандартизації, метрології та сертифікації.

Порядок розроблення, затвердження та використання цих стандартів встановлюється органом, що сфери управління якого входять підприємства, установи і організації, статутними органами науково-технічних та інженерних товариств і спілок, до компетенції яких належать питання організації робіт із стандартизації.

4. Майнова частина авторських прав на нормативні документи, зазначені в пунктах 1 і 2 цієї статті, належить органам, що їх затвердили.

Стаття 7. Технічні умови і стандарти підприємств і технічні умови містять вимоги, що регулюють відносини між постачальником (розробником, виготовником) і споживачем (замовником) продукції.

2. Для організації інформаційних споживачів (замовників) стандартів України та листів продукції, що випускається, контролюююю відповідності технічних умов обов'язковим вимогам державних стандартів підприємств і технічних умов на продукцію та засоби до них підлягають державній реєстрації в територіальних органах Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації. Технічні умови та зміни до них, які не пройшли державної реєстрації, вважаються недейсними.

3. За державну реєстрацію технічних умов і змін до них виправляється реєстраційний збір розмір якого встановлює Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації.

4. Стандарти підприємств розробляються за ініціативи підприємств і затверджуються Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації.

5. Майнова частина авторських прав на технічні умови і стандарти підприємств належить підприємствам або органам, що їх затвердили.

Стаття 8. Відповідальність за розроблення і затвердження нормативних документів

Відповідальність за відповідність нормативних документів вимогам державних стандартів, за якими здійснюється розроблення, організації та установа, які проводять стандартизацію, підприємства, установи, організації та громадяни — суб'єкти підприємницької діяльності, що затвердили ці документи.

2. До роботи в технічних комітетах залучаються на добровільних засадах уповноважені представники зацікавлених підприємств, установ і організацій замовників (споживачів), розробників, виготовників продукції, органів і організацій стандартизації, метрології, сертифікації, товариств (спілок) споживачів, науково-технічних та інженерних товариств, інших громадських організацій, провідні вчені й фахівці.

Стаття 9. Встановлення нормативних документів

Нормативні документи повинні використовуватися на стадіях розроблення, виготовлення, реалізації, експлуатації (використання), ремонту, зберігання, транспортування та утилізації продукції.

У договорі на поставку продукції повинні зазначатися посилаюся на нормативні документи, що пройшли державну реєстрацію, за якими буде постачатися продукція.

Розділ III.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТ ІЗ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

Стаття 10. Українська діяльність у сфері стандартизації

Державний комітет України по стандартизації, метрології та сертифікації організує і координує роботи із стандартизації та функціонування державної системи стандартизації, встановлює в державних стандартах цілі системи організаційно-технічних правил ведення робіт із стандартизації, здійснює мітталузову координацію цих робіт, виконавчих планування, розроблення, видання, розповсюдження та застосування державних стандартів, а також в порядку державної реєстрації нормативних документів і бере участь у проведенні заходів з міжнародної, регіональної стандартизації відповідно до міжнародних договорів України, організує навчання та професійну підготовку спеціалістів у сфері стандартизації.

2. Роботу із стандартизації в галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів організує Міністерство України у справах будівництва і архітектури. Правила побудови, викладу та оформлення стандартів, що розробляються і затверджуються тим Міністерством, повинні відповідати вимогам стандартів державної системи стандартизації.

Інші органи державної виконавчої влади беруть участь у роботах із стандартизації та організують, що діяльність у межах своїх компетенцій.

Стаття 11. Технічні комітети в стандартизації

1. Для організації та забезпечення розроблення, розроблення, реалізації, експлуатації, транспортування і підготовки до затвердження державних стандартів України, інших нормативних документів із стандартизації, а також проведення робіт з міжнародної (регіональної) стандартизації за рішенням Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації або Міністерства України у справах будівництва і архітектури (в галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів) створюються технічні комітети з членів підприємств, установ і організацій. Технічні комітети здійснюють свою діяльність відповідно до типового положення, затвердженого Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації, і ліцензійного договору з ним.

Технічні комітети не можуть мати на меті одержання прибутку від своєї діяльності.

2. До роботи в технічних комітетах залучаються на добровільних засадах уповноважені представники зацікавлених підприємств, установ і організацій замовників (споживачів), розробників, виготовників продукції, органів і організацій стандартизації, метрології, сертифікації, товариств (спілок) споживачів, науково-технічних та інженерних товариств, інших громадських організацій, провідні вчені й фахівці.

(Закінчення на 11-му стор.)

ПРО СТАНДАРТИЗАЦІЮ І СЕРТИФІКАЦІЮ

10 грудня 1993 року.
№ 46—93.

1993 року. № 99. (599)

**ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ
ДО ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТИВ
УКРАЇНИ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ЗАХИСТУ
ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ
ГРОМАДЯН І ОРГАНІЗАЦІЙ**

1993 гон. № 99 (599)

